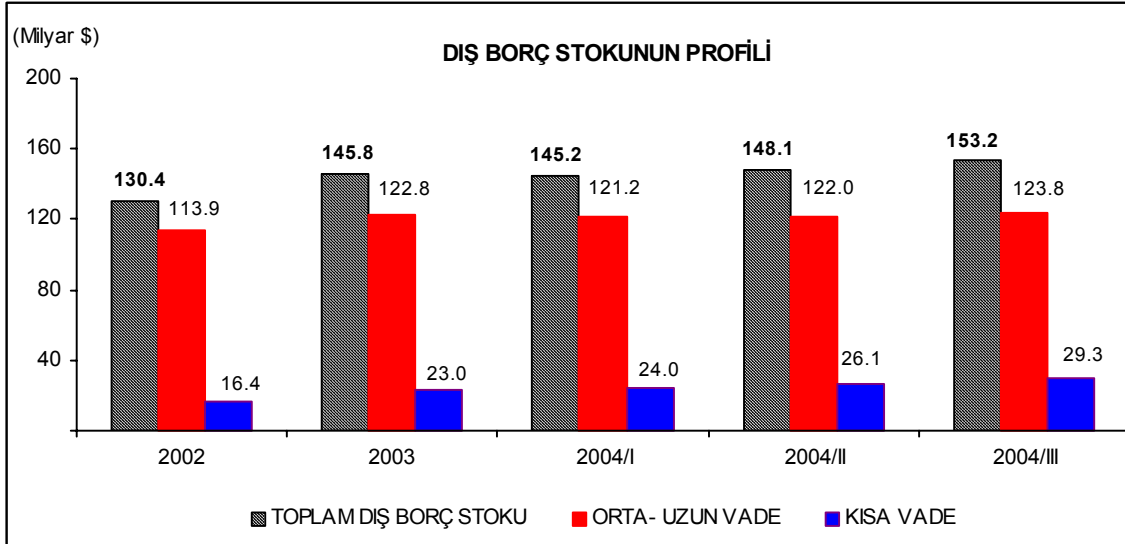

DIŞ BORÇ STOKUNDAKİ GELİŞMELER

- Toplam dış borç stoku, 2004 yılının III. çeyreğinde II. çeyreğe göre 5.1 milyar ABD doları artarak 153,2 milyar dolara yükseldi. Toplam borcun 29.3 milyar dolarlık kısmı kısa vadeli, 123.8 milyar dolarlık kısmı ise orta-uzun vadeli (vadesi bir yıldan fazla olan) borçlardan oluşmaktadır.

Kısa vadeli dış borçların yüzde 10,3'ü Merkez Bankası, yüzde 43,2'si ticari bankalar ve yüzde 46,5'i ise diğer sektörlerin borçlarından oluşmaktadır.

- Konsolide bütçe dış borç stoku, 2004 Eylül sonu itibariyle bir önceki üç aylık döneme göre 1.4 milyar dolar artarak 64,9 milyar dolar, diğer kamu kuruluşlarının toplam dış borçları ise aynı dönemde 6,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

- 123.8 milyar dolar tutarındaki orta ve uzun vadeli dış borç stokunun 89.2 milyar dolarlık kısmı kamu sektörüne, geriye kalan 34,6 milyar dolarlık kısmı ise

özel sektöre aittir. Özel sektör dış borç stokunun yüzde 17,4'ü finansal kesime (özel bankalar ve diğer özel mali kuruluşlar) ve yüzde 82,6'sı ise finansal olmayan kesime ait borçlardan oluşmaktadır.

▪ 2004 yılının III. çeyreği itibariyle dış borç stokunun döviz kompozisyonuna bakıldığında; % 50.1 ile ABD doları ilk sırada yer alırken, onu % 32.2 ile Euro, % 14 ile de SDR takip etmektedir.

▪ Dış borç istatistikleri ABD doları cinsinden ifade edildiği için borç stoku çapraz kurlardaki değişikliklerden etkilenmektedir. Buna göre doların değer yitirmesi dış borç stokunu artırıcı yönde, değer kazanması ise azaltıcı yönde etki yapmaktadır. Nitekim, Doların Eylül 2004 sonu itibariyle Aralık 2003 sonuna göre

Euro, SDR ve Yen karşısında değer kazanmasının sonucu olarak dış borç stoku Aralık 2003-Eylül 2004 döneminde 1 milyar dolar azalmıştır. Buna karşılık Doların özellikle Euro karşısındaki değer kaybının devam etmesi halinde bunun önümüzdeki dönemde dış borç stokunda artışa neden olması kaçınılmazdır.

▪ Toplam dış borcun GSMH'ya oranı 2002 yılında % 71.4 iken bu oran 2003 yılı sonunda % 61'e, 2004 yılı Eylül sonu itibariyle de % 53.9'a gerilemiştir. Toplam dış borcun ihracata (fob) oranı ise 2002 yılında % 361.5 iken 2004 yılı Eylül sonu itibariyle % 262.9 olmuştur.

